

opinie

Belang van wensouder en kind is één

Anco Sesselaar
Ouder en lezer te Delft

Emeritus hoogleraar René Hoksbergen vraagt zich af (Opinie, 22 mei) of de staatscommissie die zich buigt over het juridisch ouderschap en meeroudergezag, wel onafhankelijk kan opereren. Als ervaringsdeskundige (twee papa's en twee mama's en twee kinderen binnen een liefderijk co-ouderschap) weet ik dat de juridische positie van twee van de vier ouders op dit moment niet te regelen is, omdat er een maximum is van twee juridische ouders. Onze kinderen zien ons als gelijkwaardige ouders, terwijl de wetgever de positie van de 'meeouders' of 'sociale ouders' in het geheel niet beschermt.

Gelukkig is het voor ons op school, bij de dokter, bij de bakker of waar dan ook in de praktijk geen probleem welke ouder aanspreekbaar is. Kwalijker wordt het op het moment dat de juridische ouders er niet meer zijn, door bijvoorbeeld overlijden. Op dat moment hebben onze kinderen volgens de wet geen ouders meer en treedt de overheid op, zoals gebruikelijk bij kinderen zonder ouders. Ik ga er daarbij van uit dat de overheid in het belang van de kinderen zal handelen en samen met de meeouders een oplossing zoekt. Hoe belangrijk en geruuststellend zou het zijn voor onze kinderen (en daarmee voor onszelf) om de juridische positie van de meeouders te verankeren in wet- en regelgeving. Wetgeving zie ik graag als een 'gestolde werkelijkheid', die maatschappelijke ontwikkelingen volgt en weeffouten in de rechtsbescherming moet herstellen.

De heer Hoksbergen ziet de belangen van wensouders (in een niet-traditionele setting) en kinderen als 'tegenstrijdig'. Los van het feit dat de meeste wensouders het beste voorhebben met hun kinderen, getuigt dit ook van gebrek aan historisch besef. In voorgaande eeuwen is het altijd normaal geweest dat kinderen verzorgd en opgevoed werden door meer dan alleen de vader of de moeder. Het zelfstandig draaiende kerngezin is nog niet zo lang de norm, en is zelf ook onderhevig aan maatschappelijke ontwikkelingen. Het aantal echtscheidingen leidt vanwege nieuwe relaties tot een vermenigvuldiging van het aantal potentiële meeouders, voor wie een uitbreiding van hun juridische status ook gewenst is. Tot slot geeft de heer Hoksbergen aan dat wetenschappelijke kennis over verschillende 'alternatieve gezinnen' ontbreekt, zodat de commissie niet onafhankelijk kan opereren. Deze opmerking maakt zijn eigen bezwaren tegen meeroudergezinnen volstrekt voorbarig, een wetenschapper onwaardig.

Positie van de 'meeouders' of 'sociale ouders' onbeschermd

Sinds televisieprogramma's digitaal gestuurd worden, zijn acteurs en auteurs hun vergoeding kwijt. Dat kan niet, vindt Bernt Hugenholtz.

Bernt Hugenholtz
hoogleraar auteursrecht UvA en
directeur Instituut voor Informatierecht

Geef de auteurs hun kabelvergoeding terug

Het zit de auteurs, acteurs en artiesten van Nederland de laatste tijd niet mee in de rechtszaal. Onlangs oordeelde het Europese Hof van Justitie dat illegaal downloaden voortaan echt illegaal is, en dat de thuiskopieheffing die geen onderscheid maakt tussen het kopiëren uit legale en illegale bron herzien moet worden. Goed nieuws voor de elektronica-industrie die al jaren lobbyt voor afschaffing van deze 'auteursrechtbelasting', maar een klap voor een creatieve sector.

Even daarvoor, op 28 maart, besliste de Hoge Raad dat Norma, de rechtenorganisatie van de uitvoerend kunstenaars, geen recht heeft op vergoedingen voor de kabeldoorgifte van televisie-uitzendingen. Goed nieuws voor de kabelsector, maar een ramp voor de acteurs en artiesten die Norma vertegenwoordigt, en ook voor de filmmakers die tot voor kort zo'n 10 miljoen euro per jaar ontvingen van de kabelexploitanten.

De collectieve overeenkomst tussen de auteurs en de kabelexploitanten is in de jaren '80 onder regie van het ministerie van justitie tot stand gekomen nadat de Hoge Raad had beslist dat kabelnetten geen passieve verlengde antennes zijn, maar dat zij uit de ether ontvangen en per kabel doorgegeven programma's 'openbaar maken', dat wil zeggen: exploiteren.

Aan de gedachte dat kabelexploitanten commerciële bedrijven zijn die met de distributie van 'content' flinke winst maken, zijn we inmiddels gewend. Liberty Global, eigenaar

Kabelbeheerders roken hun kans om revanche te nemen voor hun nederlaag uit de jaren '80.

van UPC, bood onlangs 10 miljard euro voor de overname van Ziggo.

Hoewel het kabelcontract lange tijd garant stond voor forse groei, waren de kabelbedrijven hun nederlaag uit de jaren '80 niet vergeten.

Revanche

Toen de omroep enkele jaren geleden het analoge zenderpark vaarwel zegde en de televisieprogramma's voortaan rechtstreeks (via de 'Media Gateway') naar de kabelbedrijven werden gezonden, roken de kabelbeheerders hun kans op revanche. De redenering was eenvoudig. Als er niet meer via de ether wordt uitgezonden, kan er van kabeldoorgifte ook geen sprake zijn en zijn de kabelarresten van de Hoge Raad dus niet langer van toepassing. Het kabelcon-

tract kon derhalve worden beëindigd. De toestemming om de programma's via de kabel te verspreiden, kon voortaan rechtstreeks van de omroepen en hun producenten worden verkregen. In 2012 zegden de kabelaars het kabelcontract op en werden de betalingen aan auteurs stopgezet.

In het arrest Norma/UPC c.s. geeft de Hoge Raad de kabelexploitanten in hun redenering gelijk. Het aanbieden van de omroepprogramma's via de Media Gateway is geen 'uitzenden', het distribueren ervan door de kabelnetten dus ook geen 'doorgifte' waarvoor Norma kabelvergoedingen mag incasseren. Alles deugt aan de redenering behalve het resultaat.

Terwijl de kabelexploitanten goed geld verdienen aan het distribueren van hun creaties, staat het water de auteurs aan de lippen. Hoe krijgen ze hun kabelmiljoenen terug? Sinds de opzegging van het contract proberen de auteursorganisaties met de omroep-, kabel- en telecombedrijven, in een machtsblok verenigd, tot nieuwe afspraken te komen. Overeenstemming lijkt ver weg.

Gelukkig ziet het ernaar uit dat het ministerie van justitie zijn verantwoordelijkheid voor een rechtvaardig auteursrecht opnieuw gaat nemen. Bij de Tweede Kamer ligt al bijna twee jaar een wetsvoorstel dat tot doel heeft de rechtspositie van auteurs te verbeteren. Een aanvullend voorstel moet uitkomst bieden. Filmauteurs krijgen op grond hiervan een rechtstreekse vergoedingsaanspraak jegens kabelexploitanten. Het valt te hopen dat het wetsvoorstel in deze vorm nu snel wordt aangenomen.

tom

contact

Redactie
Opinie
Trouw
Postbus 859
1000 AW
Amsterdam
t 020-5629444
opinie@trouw.nl

Opinie is een vrijplaats voor discussie. Alle stukken zijn op persoonlijke titel. Artikelen tellen maximaal 650 woorden, Brieven maximaal 150. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen graag voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.